

Ärende: VN/846/2018

Utlåtandebegäran om regeringens proposition till riksdagen med förslag till Ålands självstyrelselag

Remissinstansens utlåtande

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan

7 september 2021

Ålands Näringslivs utlåtande gällande Proposition till riksdagen med förslag till

Ålands Självstyrelselag

Ålands Näringsliv har bekantat sig med utkastet till proposition gällande ny självstyrelselag för Åland. Med anledning av den korta svarstid som ges koncentrerat sig på den för näringslivet väsentliga skrivningen i §§ 29 resp. 95 och avger härmed följande utlåtande:

En utvecklad och förstärkt åländsk självstyrelse är viktig för det åländska samhällets utveckling samt för att säkerställa det svenskspråkiga service inom alla de områden som berör det åländska näringslivet. Till de delar lagstiftningsbehörigheten fortsatt kommer att vara Finlands är det centralt att svenskspråkiga service säkerställs. Detta gäller alla bestämmelser och föreskrifter samt anvisningar som utfärdas eller tillhandahålls av statlig myndighet. Vid avvikelser mellan den finskspråkiga och svenskspråkiga versionen av ett dokument måste den svenskspråkiga versionen gälla på Åland (intill dess att den vederbörligen ändrats och utgivits på nytt) så att alla på Åland kan tillgodogöra sig vad som gäller i landskapet. Detta gäller även allmänt bindande kollektivavtal som automatiskt oavsett de åländska arbetsgivarnas och

arbetstagarnas agerande även blir att gälla på Åland. Bestämmelsen i 95 § lagförslaget bör därmed tydliggöras så att detta klareras och att allmänt bindande kollektivavtal klart omfattas. Vi önskar här sammanfattningsvis ännu betona vikten av språkfrågan.

Ur åländska arbetsgivares synvinkel är det problematiskt att de är bundna av regelverk som endast finns att

tillgå på finska. De allmänt bindande kollektivavtalen har i många avseenden företräde framom lag och därför skulle det vara angeläget att de inte skulle gälla på Åland förrän de finns att tillgå på svenska. Genom en sådan bestämmelse i självstyrelselagen skulle översättningen av kollektivavtalen måhända påskyndas. Vi poängterar därmed att 95 § kunde omfatta även allmänt bindande kollektivavtal.

För näringslivets del vore det även viktigt att förslaget till ny 29 § avseende lagstiftningsbehörighet som hör till riksdagen men som kan övertas av lagtinget fylls med ett materiellt innehåll som möjliggör utveckling av det åländska samhället. Ålands Näringsliv föreslår att de rättsområden som uppräknas som övertagbara i Ålandskommitténs 2013 slutbetänkande borde ingå som övertagbara i förslaget till ny självstyrelselag. Detta under förutsättning att tillräckliga resurser för att sköta dessa rättsområden lokalt kan uppbringas samt att de kan skötas kostnadseffektivt.

På detta sätt skulle det vara möjligt för självstyrelsen att utvecklas i den takt och på det sätt som bestäms av lagtinget. En utveckling som möjliggör anpassningar av lagstiftning till de åländska förhållandena generellt och specifikt behoven för det åländska näringslivet.

Mariehamn den 8 september 2021

Ålands Näringsliv r.f

Jan-Erik Rask

Verkställande direktör

Rask Jan-Erik
Ålands Näringsliv